

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ: ΝΕΟΣ ΘΕΣΜΟΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Με εντυπωσιακή βραδύτητα αλλά ταυτόχρονα και αυξημένες προσδοκίες εισάγεται πλέον και στην ελληνική έννομη τάξη ο θεσμός της διαμεσολάβησης, ως εναλλακτικός τρόπος επίλυσης των ιδιωτικών διαφορών.

Η διαμεσολάβηση ως σύστημα επίλυσης μιας διαφοράς μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών με τη συνδρομή τρίτου αντικειμενικού προσώπου, το οποίο προσπαθεί να οδηγήσει τα μέρη σε επίτευξη συμφωνίας, υπάρχει και λειτουργεί επιτυχώς εδώ και πολλά χρόνια σε όλες σχεδόν τις ευρωπαϊκές χώρες αλλά και στα δικαϊκά συστήματα των πολιτειών της Αμερικής.

Στην ελληνική πραγματικότητα, ο θεσμός αυτός κρίνεται ως ιδιαίτερα αναγκαίος κατά πρώτον λόγω της ασφυκτικής πλέον συμφόρησης των δικαστηρίων της χώρας και της αδυναμίας έγκαιρης έκδοσης απόφασης επί των αναφευόμενων υποθέσεων, γεγονός που έχει οδηγήσει στο πανθομολογούμενο φαινόμενο της «αρνησιδικίας».

Η ελληνική κοινωνία, έχοντας απωλέσει την εμπιστοσύνη της στη δικαιοσύνη, είτε γιατί η θωράκιση της ανεξαρτησίας της έχει αλλοιωθεί έντονα, είτε γιατί τα γραφειοκρατικά και διοικητικά της γρανάζια έχουν μπλοκάρει σε τέτοιο επίπεδο, ώστε ο απλός πολίτης να αισθάνεται αδύναμος και απογοητευμένος από τον αναγκαίο χρόνο για την επίλυση της υπόθεσής του, αναζητά με αγωνία εναλλακτικούς τρόπους επίλυσης των ιδιωτικών διαφορών με άμεσο και απτό αποτέλεσμα.

Η σύγχρονη λοιπόν αντίληψη, που απαντά στο τραγικό αυτό φαινόμενο, το οποίο μοιάζει μονόδρομος και ακυρώνει με αποπλιστικούς αριθμούς τις εκάστοτε υπουργικές εξαγγελίες περί δήθεν επιτάχυνσης με χίλιους δυό -κάθε φορά- ανεπιτυχείς τρόπους, είναι η στροφή σε εναλλακτικές μορφές επίλυσης των διαφορών και η γαλουχία της κοινωνίας στην προοπτική και δυνατότητα ρυθμίσεως των διαφορών της και με νέες σύγχρονες διαλακτικότερες μεθόδους συμβιβαστικής προσέγγισης.

Η διαμεσολάβηση αποτελεί λοιπόν ένα θεσμό, που αναβιώνει όλες τις θετικές δυνατότητες και επω



Νικόλας Κανελλόπουλος,
Δικηγόρος - Σύμβουλος ΔΣΑ
Εκδότης του περιοδικού ΔΙΚΑΙΟΡΑΜΑ

φελείς προεκτάσεις, που μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα εμπλεκόμενα μέρη σε μια διαφορά, προκειμένου, με την καθοδήγηση του διαμεσολαβητή, να υπερβούν τις αρνητικές αντιξοότητες και τις «τοξικές» συνέπειες της σύγκρουσης των αντιτιθεμένων συμφερόντων και να αχθούν σε μια συμφωνία κοινά αποδεκτή, γεγονός το οποίο εν τέλει λειτουργεί και προς όφελος της κοινωνίας.

Ο δικηγορικός κόσμος ανταποκρινόμενος στην ευθύνη του, οφείλει να αγκαλιάσει το νέο αυτό θεσμό, καθιστώντας τον χρήσιμο εργαλείο στο οπλοστάσιο των ενεργειών του, αξιοποιώντας τις δυνατότητες που του παρέχει, προκειμένου να εγγυηθεί στον πελάτη του το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα σε άμεσο χρόνο, που τις περισσότερες φορές, ως βέβαιο και συγκεκριμένο, υπερτερεί μιας αβέβαιης και μαζιμαλιστικής μελλοντικής επιδικασθείσας απαίτησης.

Υπέρμαχοι λοιπόν από χρόνια του θεσμού της διαμεσολάβησης, παρουσιάσαμε ήδη από τα πρώτα τεύχη του περιοδικού ΔΙΚΑΙΟΡΑΜΑ το θεσμό αυτό, εισηγηθήκαμε την ενσωμάτωσή του στην ελληνική έννομη τάξη στο ΔΣ του ΔΣΑ, ενώ προσωπικά συμμετείχα από τη σύστασή της στη νομοπαρασκευαστική επιτροπή του Υπουργείου Δικαιοσύνης ως εκπρόσωπος του Δ.Σ.Α.

Οι βασικοί άξονες που θέσαμε στη νομοπαρασκευαστική επιτροπή έγιναν γενικά αποδεκτοί, παρά την ύπαρξη και αντιθέτων απόψεων και έτσι το σχέδιο του νόμου περιέλαβε τις βασικές αρχές που διασφαλίζουν την αναβάθμιση του ρόλου μας και τη θεσμική εγγύηση της επιτυχούς διαμεσολάβησης, όπως:

- ο διαμεσολαβητής θα είναι αποκλειστικά και μόνο δικηγόρος,
- ο διαμεσολαβητής – δικηγόρος θα πιστοποιείται

ως προς τις ειδικές γνώσεις και ικανότητές του από αρμόδιο φορέα πιστοποίησης,

- ο φορέας που θα πιστοποιεί τους διαμεσολαβητές θα ιδρυθεί από τους θεσμικούς φορείς των δικηγόρων, τους Δικηγορικούς Συλλόγους και θα καθορίζει τα προσόντα και τις προϋποθέσεις πιστοποίησης, τους όρους της βασικής εκπαίδευσης, ενώ θα καταρτίζει και Κώδικα Δεοντολογίας,
- κατά τη διαδικασία της διαμεσολάβησης ενώπιον του διαμεσολαβητή τα μέρη θα παρίστανται υποχρεωτικά μετά του πληρεξουσίου δικηγόρου τους, για να διασφαλίζονται απόλυτα τα δικαιώματα και τα συμφέροντα του κάθε μέρους,
- σε περίπτωση επιτυχίας της διαμεσολάβησης εξασφαλίζεται ως κίνητρο στους πληρεξουσίους δικηγόρους, που συμβάλλουν έτσι στην άμεση επίλυση της διαφοράς, η αμοιβή που θα έπαιρναν και στους δύο δικαιοδοτικούς βαθμούς εάν για την ίδια υπόθεση προσέφευγαν στα δικαστήρια.

Προ των πυλών, λοιπόν, της ψήφισης του εν λόγω νομοσχεδίου για τη διαμεσολάβηση, που από καιρό έχουμε πιστέψει ως θεσμό και "επενδύσει" στην εφαρμογή του, αισιοδοξούμε για τη συνδρομή του στην αποσυμφόρηση των Δικαστηρίων, ελπίζουμε στη θετική ανταπόκριση των δικηγόρων, πιστεύουμε στη δημιουργία επιπλέον δικηγορικής ύλης, αναμένουμε τη σταδιακή ανακούφιση της κοινωνίας από την αρνησιδικία αλλά και από την αβεβαιότητα και την «αιμορραγία» από το κόστος της αένας εκκρεμοδικίας.

Η διεθνώς επιτυχημένη πορεία θεσμού της διαμεσολάβησης δεν μας επιτρέπει εκπτώσεις ή δικαιολογίες για τυχόν αποτυχία του. Ο νομικός κόσμος κρατά στα χέρια του το βάρος της υγιούς και επιτυχούς ενσωμάτωσης του θεσμού στην ελληνική νοοτροπία και πρακτική.

Ο δικηγορικός κόσμος ανταποκρινόμενος στην ευθύνη του, οφείλει να αγκαλιάσει το νέο αυτό θεσμό, καθιστώντας τον χρήσιμο εργαλείο στο οπλοστάσιο των ενεργειών του, αξιοποιώντας τις δυνατότητες που του παρέχει, προκειμένου να εγγυηθεί στον πελάτη του το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα σε άμεσο χρόνο, που τις περισσότερες φορές, ως βέβαιο και συγκεκριμένο, υπερτερεί μιας αβέβαιης και μαζιμαλιστικής μελλοντικής επιδικασθείσας απαίτησης.